

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121208334
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121208334.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudkýň JUDr. Janky Boroškovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtna č. 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna č. 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému S. H., narodenému XX. XX. XXXX, trvale bytom F. M. XXX/XX, XXX XX U., právne zastúpenému JUDr. Peter Vachan, advokát, s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa č. 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie 21.338,21 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5Csp/42/2021-138 z 24. novembra 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom Okresný súd Lučenec (ďalej v texte aj „okresný súd“ resp. „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol (I. výrok) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania (II. výrok).

1.1 V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „zákon o upomínacom konaní“) podaným na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 16. 01. 2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 21.338,21 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 21.358,21 Eur od 04.07.2018 do 21.08.2020, 5,00 % ročne zo sumy 21.338,21 Eur od 22.08.2020 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. poskytla žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 07. 09. 2016 pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX a registračným číslom 010338511060916 úver vo výške 25.000 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas, čo žalobca preukazoval predloženým výpisom z úverového účtu. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade s článkom všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť

úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 19. 06. 2018 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 26. 06. 2018 v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Doručovanie a vyhlásenia klienta“. Nakoľko žalovaný v poskytnutej sedemdňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, voči právneho predchodcovi žalobcu sa tak od 04. 07. 2018 dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom.

1.2 Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 29. 01. 2021 platobný rozkaz sp. zn. 14Up/35/2021, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 21.338,21 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 21.358,21 Eur od 04. 07. 2018 do 21. 08. 2020, 5,00 % ročne zo sumy 21.338,21 Eur od 22. 08. 2020 do zaplatenia, trovy konania vo výške 2.011,04 Eur alebo aby v tej istej lehote podal odpor na tomto súde. V zákonnej lehote žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal voči platobnému rozkazu odpor v rámci upomínacieho konania na Okresný súd Banská Bystrica, ktorý odôvodnil tým, že žalovaný neuznáva žalobcom uplatnený návrh v celom rozsahu.

1.3 Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy (ďalej v texte aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo len „ZoSÚ“), § 3 ods. 1, § 39, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1 a 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej v texte „Občiansky zákonník“ alebo len „OZ“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu (ďalej v texte „zákon o bankách“ alebo len „ZoB“) a uviedol, že zmluvný vzťah strán sporu založený na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (zmluvy o úvere) zo dňa 07.09.2016 spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Uzavretú úverovú zmluvu teda súd prvej inštancie posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu.

1.3 Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v konaní mal preukázané, že právny predchodca žalobca poskytol žalovanému titulom zmluvy o úvere sumu 25.000 Eur. Právny predchodca žalobcu si svoj záväzok riadne splnil a poskytol žalovanému dohodnutý úver, čo vyplýva aj z predloženého výpisu a žalovaný konal v rozpore so zmluvnými dojednania zmluvy o úvere a neuhrádzal pravidelné mesačné splátky riadne a včas, čím sa dostal do omeškania so splácaním svojej pohľadávky. Listom zo dňa 02. 05. 2018 označeným ako „Tretia upomienka- pokus o zmier“, vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na okamžité zaplatenie omeškaných splátok a bol upozornený na to, že žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a bude požadovať okamžité vrátenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti (č. I. 25 spisu). Listom zo dňa 20. 06. 2018 označeným ako „ Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ vyhlásil právny predchodca žalobcu mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom a to ku dňu 20. 06. 2018. Zásielku s oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaný prevzal dňa 26. 06. 2018 (č. I. 29 spisu). Listinou označenou ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ zo dňa 09. 07. 2020 právny predchodca žalobcu oznámil, že postúpil ku dňu 08. 07. 2020 svoju pohľadávku na žalobcu spolu aj s príslušenstvom a právami z akéhokoľvek zabezpečenia. Doručovanie postúpenia preukázal žalobca podacím három č. I.. (č. I. 113 a č. I. 114 spisu). Žalobca ale podľa súdu prvej inštancie relevantne nepreukázal doručenie tretej upomienky - pokus o zmier, je pravdou, že doložil poštový podací hárok, na ktorom ale absentuje akýkoľvek časový údaj, podpis zamestnanca pošty, či pečiatka pošty (č. I. 26-28 spisu). Nakoľko žalovaný v podanom odpore namietal skutočnosť, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nemohlo dôjsť, keďže neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 OZ, a to najmä doručenie predžalobnej upomienky, ktoré žalobca nepreukázal. Za daného skutkového stavu súd prvej inštancie ustálil, že k zosplateniu pohľadávky v tomto prípade nedošlo a preto nenastala ešte konečná splatnosť úveru, pretože táto podľa zmluvy mala nastať až 20. 08. 2024. Súd prvej inštancie doplnil, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje § 53 ods. 9 OZ, pričom logického výkladu vyplýva, že pred vyhlásením zosplatenia musí byť splnená podmienka v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Právo veriteľa podľa § 565 OZ v spotrebiteľských vzťahoch koriguje ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, ktoré veriteľovi umožňuje zosplatiť dlh až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za súčasného upozornenia spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v rozpore so zákonom nakoľko žalobca nepreukázal, že by žalovaného upozornil na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti (nepreukázal doručenie výzvy právneho predchodcu žalobcu žalovanému na úhradu pohľadávky v lehote do 15 dní, pričom by išlo o pohľadávku, s ktorou

bol v omeškaní viac ako 90 dní.). Listina, ktorú žalobca predložil súdu prvej inštancie s označením tretia upomienka - pokus o zmier by bola akceptovaná ako splnená podmienka, avšak len v prípade, ak by súd prvej inštancie mal za preukázané, že predmetná listina bola žalovanému doručená. Žalobca dôkazné bremeno neunesol, keďže na doloženej doručenkovej absentoval akýkoľvek dátum, pečiatka pošty, príp. podpis pracovníka pošty. Okrem toho z prehľadu úhrad mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný v rozhodnom období uhradil právnenému predchodcovi žalobcu splátku vo výške 375,36 Eur dňa 20. 02. 2018 a ďalšiu vo výške 376,36 Eur dňa 19. 04. 2018, pričom k zosplatneniu úveru došlo ku dňu 20. 06. 2018, t.j. nebola naplnená podmienka v súlade s § 53 ods. 9 OZ (uplynutie troch mesiacov).

1.4 Následne súd prvej inštancie pristúpil ku skúmaniu, či sú splnené procesné podmienky a to či má žalobca aktívnu legitímáciu v danom spore. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že pre rozpor so zákonom, t.j. s § 53 ods. 9 OZ je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ. Nakoľko nedošlo ku platnému zosplatneniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto spoplatnením (údajne) vzniknutej pohľadávky. Takáto pohľadávka k danému obdobiu totiž neexistovala a preto zmluva o postúpení pohľadávky je tak isto neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ, v dôsledku čoho žalobca nie je subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie ustálil, že žalobca v tomto konaní nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a ktoré bolo uplatnené v tomto konaní, preto žalobcovi nie je možné toto právo priznať a súd prvej inštancie žalobu z dôvodu nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní zamietol. Žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, súd prvej inštancie mu preto priznal právo na náhradu trov konania od žalovaného v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal v celom rozsahu žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Odvolanie podal z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“). Navrhol, aby odvolací súd na základe ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške sumu 21.188,21 Eur s príslušenstvom a prizná mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

2.1 Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vec na základe vykonaného dokazovania nesprávne právne posúdil. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že nebolo preukázané, že si právny predchodca žalobcu splnil podmienky požadované v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, predovšetkým čo sa týka doručenia upozornenia spotrebiteľa pri omeškaní so splatením splátok viac ako 3 mesiace, že v lehote nie kratšej ako 15 dní uplatní práva na zosplatnenie úveru, toto tvrdenie súdu prvej inštancie nie je podľa žalobcu správne.

2.2 Žalobca uviedol, že spolu so žalobou bola súdu prvej inštancie doručená nielen Tretia upomienka zo dňa 02. 05. 2018 (výzva na úhradu omeškanej splátky), ale spolu s ňou aj podací hárok preukazujúci doručovanie tejto žalovanému, a to pod číslom zásielky A.. Z tohto podacieho hárku je podľa neho zrejmé, že predmetná výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 02. 05. 2018, čo vyplýva z dátumu na ľavej bočnej strane hárku. Obe tieto listiny, a taktiež výzva jeho právneho predchodcu na predčasné splatenie s doručkovou obálkou, sú súčasťou súdneho spisu od doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu. Predmetné výzvy boli doručované žalovanému na adresu ním uvedenú v uzavretej zmluve, pričom počas trvania úverového vzťahu žalovaný neoznámil právnenému predchodcovi žalobcu inú adresu na prijímanie písomností, a teda žalobca preukázal, že zásielky boli zasielané do dispozičnej sféry žalovaného. O žiadnej inej adrese žalovaného právny predchodca žalobcu vedomosť nemal. Preto mal za nesporné, že v tomto spore bolo preukázané, že k zosplatneniu dlhu došlo platne, a tvrdenie súdu, že žalobca nepreukázal doručenie predmetných výziev, je nesprávne.

2.3 V tejto súvislosti žalobca poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na posudzovanie účinkov doručenia poštových zásielok. Pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podľa neho podstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo 73/2016 uverejnené v časopise zo Súdnej praxe pod č. 45/2018, príp. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011.).

2.4 Po citácii ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách uviedol, že zo znenia citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi svoju pohľadávku za podmienky, že a) klient bol na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku písomne vyzvaný a b) jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Dodal, že v tomto konaní preukázal splnenie oboch uvedených podmienok a mal za nesporné, že k postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne.

2.5 Na záver mal za to, že pri výklade právnych úkonov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na ich platnosť je nevyhnutné brať na zreteľ ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov, pričom poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. apríla 2015, sp. zn. I.ÚS 640/2014.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobca ako dôkaz o doručení tretej upomienky predložil poštový podací hárok, ktorý však nepreukázal doručenie ani snahu o doručenie poštovej zásielky a vôbec z neho nie je zrejmé, že preukazuje podanie tretej upomienky na poštovú prepravu. Poštový podací lístok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukázal odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín vzťahujúcich sa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca teda podľa neho nepreukázal ani odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín. K uvedenému poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 30. 06. 2021 sp. zn. 43CoCsp/18/2021.

3.1 Ďalej žalovaný uviedol, že keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru tretiu upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony a preto, žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, zároveň keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitimitáciu. K uvedenému poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitra zo dňa 06. 05. 2021 sp. zn. 9CoCsp/6/2021 ako aj rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 28. 07. 2021 sp. zn. 19CoCsp/17/2021.

3.2. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vo výroku ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario, len v rozsahu odvolania žalobcu podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

7. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalobcu v odvolaní.

8. Predmetom sporu je nárok žalobcu, ako postupníka, ktorý má hmotnoprávny základ v pôvodnom právnom vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu (ktorým bola banka VÚB a. s. so sídlom v Bratislave). Pôvodný veriteľ - banka, uzatvoril so žalovaným Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. 010338511060916 zo dňa 07. 09. 2016, ktorou poskytol žalovanému spotrebiteľský úver v sume 25.000 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 95. mesačných splátkach, vo výške anuitnej splátky vrátane poistenia 375,36 Eur, počnúc dňom 20. 10. 2016, s termínom konečnej splatnosti úveru 20. 08. 2024 (č. l. 4 až 7 spisu). Z dôvodu, že žalovaný poskytnutý úver riadne a včas nesplácal, vyhlásil pôvodný veriteľ predčasnú splatnosť úveru ku dňu 20. 06. 2018 (č. l. 29 spisu).

8. Predmetom odvolacieho konania (vychádzajúc z dôvodov a rozsahu odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP) zostala námietka existencie a danosti aktívnej hmotnoprávnej i procesnej legitímácie súčasného žalobcu, ako postupníka, na ktorej zotrval žalobca v priebehu celého konania.

9. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním tvrdené právo, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej - existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej - existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009). Súd prvej inštancie sa tak správne v konaní zameril predovšetkým na skúmanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu najmä s ohľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi stranami sporu, v nadväznosti na potrebu poskytnutia osobitnej ochrany spotrebiteľovi v spore s dodávateľom a súd prvej inštancie správne zameril pozornosť na vysporiadanie sa s otázkou platnosti postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej by súd mohol konštatovať, že žalobca je skutočným nositeľom práva, ktorého sa v spore voči žalovanému, ako spotrebiteľovi, domáha.

10. Súd prvej inštancie správne vychádzal z premisy, že predpokladom platnosti postúpenia pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy je predošlé platné zosplatenie pohľadávky. Odvolací súd poznamenáva, že spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu v spore spochybnený ani zo strany žalobcu nebol. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. Tieto hmotnoprávne podmienky pre platné a zákonné zosplatenie pohľadávky musia byť splnené kumulatívne. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Podľa § 53 ods. 9 OZ právo na jednorazové splatenie celej neuhradenej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Ustanovenie § 565 OZ zase ustanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Nakoľko ustanovenie § 53 ods. 9 OZ predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565 OZ, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 OZ môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 OZ nie je upravená lehota v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr, táto je upravená v § 565 OZ, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením

splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie. Do splatnosti tej splátky, ktorá nasleduje po uplynutí troch mesiacov od nezaplattenej splátky, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

11. Odvolací súd uvádza, v spotrebiteľských vzťahoch pri konštatovaní platnosti či neplatnosti postúpenia pohľadávky z dodávateľa na ďalší subjekt, je nutné okrem všeobecných ustanovení § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka zohľadniť aj osobitnú právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských úverov, ktorá na daný právny vzťah dopadá. Súd prvej inštancie správne nárok právne posúdil aj podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy a právne kvalifikoval úverový vzťah ako spotrebiteľský úver. Všeobecné hmotnoprávne podmienky platného postúpenia pohľadávky vyplývajú z lex generalis - z ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Osobitné zákonné podmienky platného postúpenia pohľadávky v spotrebiteľských vzťahoch však vyplývajú aj z uvedenej právnej úpravy spotrebiteľských úverov, ktorú je nevyhnutné zohľadniť. Ustanovenie § 17 ods. 1 ZoSÚ stanovuje, že veriteľ môže práva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere previesť na tretiu osobu, len ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a sú kumulatívne splnené obe podmienky presne špecifikované pod písmenami a) a b) tohto zákonného ustanovenia, teda súčasne ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky a súčasne prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Je tak zrejmé, s poukazom na citovanú právnu úpravu, že pokiaľ nejde o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti (čo v danom prípade malo nastať až ku dňu 20. 08. 2024 - č. I. 4 p.v. spisu), je nevyhnutným predpokladom platného postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy preukázanie, že boli splnené zákonom vyžadované podmienky na predčasnú splatnosť prevádzanej pohľadávky. Pre úplnosť je nutné poznamenať, že nakoľko bol postupom v prejednávanej veci banka, ako osobitný subjekt, okrem uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka a ZoSÚ, museli byť navyše splnené súčasne aj zákonné predpoklady vyžadované osobitnou právnu úpravou vzťahujúcou sa na výkon činnosti banky, konkrétne podľa ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

12. Súd prvej inštancie vyvodil nedostatok aktívnej legitímácie súčasného žalobcu s poukazom na procesnú obranu a argumentáciu žalovaného. Tá spočívala predovšetkým na tvrdení nepreukázania naplnenia zákonných predpokladov platného predčasného zosplatnenia pohľadávky vyplývajúcich z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, pokiaľ argumentoval, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal doručovanie upomienok a výziev žalovanému.

13. Odvolací súd, po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi žalobcu, sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu žalovaného, vyvodil nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nesplnenia zákonom požadovaných podmienok zosplatnenia postupovanej pohľadávky pôvodného veriteľa- banky. Žalobca mal snahu preukázať splnenie podmienok platného zosplatnenia predložením listiny pôvodného veriteľa - VÚB banky a.s. so sídlom v Bratislave datovanej dňa 02. 05. 2018, označenej ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“, ktorá podľa tvrdenia žalobcu mala vyvolať predčasné zosplatnenie celého dlhu žalovaného (č. I. 25 spisu) a ktorej doručenie mala preukazovať listina „Poštový podací hárok“ VÚB banky, a.s. Bratislava (č. I. 26 p.v. spisu). Oboznámením sa s touto listinou je nutné prisvedčiť argumentácii žalovaného, ako aj konštatovaniu súdu prvej inštancie, že z tejto listiny nie je objektívne možné konštatovať hodnoverné preukázanie doručenia výzvy- upomienky datovanej dňa 02. 05. 2018 žalovanému. Je síce pravda, že na uvedenom poštovom podacom hárku je (okrem iných adresátov) obsiahnuté aj meno, priezvisko a doručovacia adresa žalovaného aj s uvedením konkrétneho podacieho čísla zásielky vzťahujúceho sa ku konkrétnemu adresátovi, avšak dôkazná výpovedná hodnota tejto listiny predloženej žalobcom je spochybnená vzhľadom na to, že nie je na nej obsiahnutá predovšetkým podacia pečiatka s konkrétnym dátumom podania na prepravu konkrétnej pošty, dokonca na celom dokumente nie je uvedený dátum podania. Dokument pritom obsahuje predtlačené údaje „Dátum podania:“, „Denná pečiatka pošty:“ a „Podpis zamestnanca:“, avšak bez konkrétneho údaju a bez pečiatky pošty. Takýto dokument potom nemôže byť dostatočne dôveryhodný pre konštatovanie preukázania doručenia výzvy dlžníkovi, predchádzajúcej predčnému zosplatneniu celého dlhu. Pokiaľ žalobca v odvolaní považuje

údaje obsiahnuté na bočnej strane tejto listiny za preukázanie podania poštového hárku a preukázanie dátumu doručovania (okrem iných doporučených písomností) aj výzvy žalovanému, odvolací súd ani tento údaj nepovažuje za dostatočne hodnoverný v znení:

„UPOMIE3_NEZ_20180502213542_100PP.DAT_afp_JOBID_2190535_CPSC6_1_HAROK“. Tento reťazec znakov nie je jednoznačne a bez pochyb preukazujúci konkrétny dátum prevzatia konkrétnym poštovým úradom na prepravu doporučených zásielok adresátom. Nie je možné žiadnym relevantným spôsobom vyvrátiť argument žalovaného, že bočný údaj je zrejme názvom súboru, pod ktorým mala tento hárk uložená Všeobecná úverová banka a.s. vo svojom informačnom systéme a podací hárk nepochádza od pošty, ale bol vytlačený žalobcom, resp. VÚB bankou pre účely vlastnej evidencie. Preto takýto reťazec znakov vôbec nepreukazuje podanie zásielky. Podací hárk, nie je opatrený ani pečiatkou pošty, ani podpisom zamestnanca a ani v záhlaví nie je uvedený dátum podania. Súd prvej inštancie tak správne vyhodnotil, že tento dôkazný prostriedok doručenie žiadnej listiny preukázať nemôže. V konaní tak nebolo preukázané, že by bol žalovaný písomne vyzvaný na úhradu dlhu pred jeho zosplatnením a keďže žalobca v konaní nepreukázal, že by si jeho právny predchodca splnil povinnosť vyplývajúcu ako zákonný predpoklad zosplatnenia dlhu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nemohlo dôjsť k platnému a zákonnému zosplatneniu celej úverovej sumy a teda žalobca v konaní nepreukázal, že tretia výzva banky pred zosplatnením úveru bola doručená žalovanému, teda sa dostala do sféry žalovaného. Doručenie upovedomenia právneho predchodcu žalobcu o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nemôže konvalidovať nesplnenie upozorňovacej povinnosti vyžadovanej ustanovením § 53 ods. 9 OZ.

14. Naviac pre úplnosť a ako aj dôvod navyše, odvolací súd vyhodnotil ako správny aj záver súdu prvej inštancie, že žalovaný v rozhodnom období uhradil právnomu predchodcovi žalobcu splátku vo výške 375,36 Eur dňa 20. 02. 2018 a ďalšiu splátku vo výške 376,36 Eur dňa 19. 04. 2018 (č. I. 24 spisu), pričom k zosplatneniu úveru došlo ku dňu 20. 06. 2018, t. j. nebola naplnená podmienka v súlade s § 53 ods. 9 OZ (uplynutie troch mesiacov). Predmetný záver súdu prvej inštancie navyše odvolateľ vo svojom odvolaní ani nerozporoval.

15. Podľa článku 8 CSP sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

15.1 Podľa čl.15 ods. 1 CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

15.2 Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

16. V tejto súvislosti odvolací súd upriamuje povinnosť na zásadu kontradiktórnosti sporového súdneho konania s poukazom na dôkaznú povinnosť vyplývajúcu stranám sporu z čl. 8 CSP v spojení s § 153 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Články 8 a 9 CSP sú vyjadrením princípu kontradiktórnosti sporového konania a prejednávacieho princípu (zásady formálnej pravdy). Rovnako tieto princípy súvisia so zásadou tzv. rovnosti zbraní a s princípom dispozičným. Priorizuje sa procesná aktivita sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Každá procesná strana je povinná označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia relevantnými dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Je tak možné skonštatovať, že žalobca si nespĺnil v konaní dôkaznú povinnosť a povinnosť preukázania svojich skutkových a právnych tvrdení o platnom a zákonnom zosplatnení pohľadávky a následne o platnom postúpení pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu, ako postupníka. Bolo na žalobcovi, na jeho procesnej aktivite a procesnej zodpovednosti za výsledok sporu a procesný úspech, aby svoje právo a aktívnu legitímáciu aj hodnoverne v spore preukázal. Ohľadom svojich skutkových a právnych tvrdení tak žalobca neuniesol v konaní dôkazné bremeno, čo má za následok procesný neúspech v spore.

17. Možno potom konštatovať, že správny bol záver súdu prvej inštancie, ktorý založil svoje rozhodnutie na závere, že súčasný žalobca nie je v danom spore aktívne legitimovaným a nositeľom práv z predmetnej pohľadávky, pretože neboli naplnené zákonné predpoklady a podmienky vyžadované na to, aby na neho právne relevantným a zákonným spôsobom prešiel nárok uplatňovaný žalobou a

súčasne by v čase postúpenia pohľadávky išlo o postupiteľnú pohľadávku. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok v meritórnom výroku I., ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol, podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil. V nadväznosti na vecnú správnosť meritórneho výroku I. rozsudku je potom vecne správny aj závislý výrok II., ktorým súd prvej inštancie v súlade so zásadou vyplývajúcou z ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP rozhodol o trovách prvoinštančného konania.

18. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný a preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.